

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : B.18.0.ÇYG.0.05.03/4857

24.Mart.2010

Konu : Katı Yakıt Numune Alma
ve Analiz Genelgesi

GENELGE
(2010/3)

Bakanlığımız, Çevre Mevzuatı kapsamında ölçüm ve analiz yapan laboratuvarlara 5 Eylül 2008 tarih ve 26988 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği”nde belirlenen usul ve esaslara göre Çevre Ölçüm ve Analizleri Ön Yeterlik/Yeterlik Belgesi vermektedir. Ancak, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediye Başkanlıklarınca katı yakıt numunelerinin alımı ve yetkili laboratuvarlara gönderilmesinde bazı aksaklıklar tespit edilmiş olup, konuyla ilgili birtakım düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur.

Buna göre;

1. Numune Alma: Her türlü katı yakıttan numune alımı TS 2390 ve TS 5125 standartlarının güncel baskıları çerçevesinde yapılmalıdır. Alınan numunenin ve şahitlerin tüm yakıtı temsil etmesine gerekli özen gösterilmelidir. Alınan şahit numuneler güneş ışınından ve nemden etkilenmeyecek ortamlarda 6 ay süreyle saklanmalıdır.

2. Kodlama: Alınan numunelere İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelerce bir “**kod numarası**” verilmeli ve numuneler bu kod numarası ile tanımlanmalıdır. Numunelere verilecek kod numarası; sırasıyla numunenin alındığı yıl, il trafik kodu ve numuneye verilen sıra numarasını içerecek şekilde oluşturulmalıdır. **Numune kod numarasının firma tarafından öğrenilmesi engellenmelidir.**

Örneğin: 2010 / İÇOM-06 / 0001

2010 / BLD-06/0001

3. Numune Takip Defteri: Genel Müdürlüğümüz tarafından kodlama sisteminin ve numunelerin yetkili laboratuvarlara sırayla dağıtılmasının takibini sağlamak için Ek-1’de sayfa örneği verilen, kolay taşınabilir, sayfa numaralı bir “**Numune Takip Defteri**”nin oluşturulması gerekmektedir. “Numune Takip Defteri”nin her sayfasında yetkili amirin imzası olmalı ,sayfaları numaralandırılmalı ve toplam sayfa sayısı ilk sayfada belirtilip ilgili amir tarafından mühürlenip imzalanmalıdır. Bu defter, numuneyi alan İl Çevre ve Orman Müdürlüğü/Yetki Devri Yapılmış Belediye personeli tarafından doldurulmalı ve numuneye verilmiş olan kod numarası “Numune Takip Defteri”ne işlenmelidir.

Her yılın Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında “Numune Takip Defteri”nin önceki üç aya ait sayfalarının birer kopyasının Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

4. Numune Alma Tutanağı: Tüm Numune Alma Tutanakları'ndaki bilgiler eksiksiz olarak doldurulmalı ancak **numunenin gönderileceği laboratuvar adı belirtilmemelidir**. Hazırlanan tutanakların biri İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelerde, diğeri firmada kalmalıdır. **Laboratuvarlara gönderilecek hiçbir numuneye tutanak konmamalı**, bunun yerine numuneye verilecek olan kod numarasının yazılı olduğu, Ek-2'de örneği verilen, kurum mührü basılı etiket kapalı bir zarf içerisinde numune torbasına konmalıdır.

5. Numunelerin Torbalanması: Alınan katı yakıt numuneleri standartlarda belirtildiği şekilde homojen olarak hazırlanmalı ve biri analiz numunesi, ikisi şahit numune olmak üzere üç ayrı olarak torbalanmalıdır. Torbalama işleminde numuneler nemden ve güneş ışınından etkilenmeyecek şekilde muhafazalı, üstünde firmaya ait bilgi bulunmayan, dayanıklı bir torbaya konmalı, kod numarasının yazılı olduğu etiket de kömür tozu bulaşmayacak ve kod numarası numune torbasının dışından görülmeyecek şekilde bir kapalı zarfa yerleştirildikten sonra numune torbasına konarak ağzı mühürlenmelidir.

6. Mühürleme: Numunelerin mühürlenmesi için **kurşun mühür kullanılmaması**, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelerce temin edilecek kelebek mühürlerin bir kontrol numarası verilerek kullanılması gerekmektedir. **Mühürlerin kolayca çıkarılıp takılmayacak şekilde numune torbasının ağız kısmını delerek geçirildikten sonra birkaç kez dolanarak sıkıca bağlanması ve gevşek olmaması önem arz etmektedir.**

7. Numunelerin Laboratuvara Gönderilmesi: Alınan numuneler, Bakanlığımızdan Ön Yeterlik/Yeterlik Belgesi almış ve güncel bilgilerine www.lab-cevreorman.gov.tr adresindeki "Yetkili Çevre Laboratuvarları" başlığında listelenmiş olan laboratuvarlarda analiz ettirilmelidir. Numuneler İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyeler tarafından Ek-3'te verilen örnekdeki bilgileri içerecek, Firma adı/adresi belirtilmeyecek bir üst yazı ile laboratuvarlara gönderilmelidir. **Alınan numuneler Bakanlığımızdan yetki alan laboratuvarlara dönüşümlü bir şekilde dağıtılmalı, sürekli belli laboratuvarlara gönderilmemelidir. Numunelerin laboratuvarlara firma yetkilisi tarafından götürülmesine veya gönderilmesine izin verilmemelidir.**

8. Kargo Ücreti: Numuneler laboratuvarlara kargo ile ödemeli olarak gönderilmeli ve kargo bedelinin raporlama sonrasında analiz ücretine dahil edilerek firma tarafından ödenmesi sağlanmalıdır. Kamu laboratuvarlarının, ödemeli kargoları kabul etmeleri sırasında çıkabilecek sorunların önüne geçmek amacıyla bir kargo şirketi ile anlaşmaları ve bu kargo şirketlerini İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelere duyurmaları gerekmektedir. İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyeler de numuneleri laboratuvarlara bu kargo şirketleri aracılığı ile ödemeli olarak göndermelidir.

9. Raporlama: Laboratuvarlar tarafından düzenlenen analiz raporlarında "Müşteri Adı" bölümünde numuneyi gönderen İl Çevre ve Orman Müdürlüğü/Yetki Devri Yapılmış Belediye belirtilmeli, **numuneye ait kod numarası yazılmamalı**, sadece analiz talep yazısındaki bilgiler yer almalıdır. Analiz raporları, **her bir numune için ayrı üst yazı ile gönderilmeli** ve üst yazıda kargo bedelini içeren analiz ücreti de belirtilmelidir. Laboratuvarlar tarafından düzenlenen analiz

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

raporları 2 ila 15 gün içerisinde, numunenin alındığı ilin İl Çevre ve Orman Müdürlüğü/Yetki Devri Yapılmış Belediyelere gönderilmelidir.

10. Analiz Ücreti: Analiz raporları İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelere ulaştıktan sonra, laboratuvara ödenecek analiz ücreti, kargo ücretini de içerecek şekilde firmaya bildirilmeli ve firmanın ücreti ödemesi sağlanmalıdır.

11. Raporların Firmaya Gönderilmesi: Analiz ücretinin ödenmesini takiben, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelere gönderilen analiz raporlarında laboratuvar tarafından boş bırakılan Firma Adı/Adresi kısmı İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyeler tarafından silinmez nitelikte mavi kalemle, tarih ve paraf atılarak doldurulmalıdır. İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyeler, laboratuvarlardan gelen üst yazıyı ve analiz raporu ile numuneye ait tutanağı saklamalıdır. Analiz raporlarının bir kopyası **kod numarasının yer almadığı** bir üst yazı ile firmaya gönderilmelidir.

12. Şahit Numunelerin Gönderilmesi: Şahit numuneye başvurulması gerektiği durumlarda ilk numunenin gönderilmesindeki işlemler uygulanmalı ve **Numune Takip Defteri'nde şahit numuneye ait kısımlar (gönderiliş tarihi ve gönderildiği laboratuvar) doldurulmalıdır.** Daha önce tutanağa ve Numune Takip Defteri'ne yazılmış olan mühür numarasının gönderilen numuneye ait olduğundan emin olunmalıdır.

13. Raporların Değerlendirilmesi: Katı yakıt numunelerinin analiz sonuçlarının herhangi bir parametrede, Bakanlığımızca belirtilen limit değerleri sağlamaması (olumsuz olması) halinde, durumun ilgili firmaya tebliğinden itibaren 7 iş günü içinde, firmanın yazılı talebi üzerine ve giderleri firma tarafından karşılanmak şartıyla, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyelerde bulunan şahit numune ilk analizi yapan laboratuvar dışında yetkili başka bir laboratuvara analizi yaptırılmak üzere **7. ve 12. Maddelerde belirtilen hususlara uygun şekilde** gönderilmelidir. Şahit numunenin analizi sonucunda da istenilen limit değerler sağlanmıyorsa, Bakanlığımızca belirlenmiş olan hükümler yerine getirilmelidir.

İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetki Devri Yapılmış Belediyeler tarafından gönderilen şahit numunenin analiz sonucu istenilen limit değerleri sağlıyorsa (olumlu ise), analiz sonucunun ilgili firmaya tebliğinden itibaren 15 iş günü içinde firmadaki şahit numunenin analizine gidilmelidir. Şahit numune, diğer iki numunenin analizlerinin yapıldığı laboratuvarlar haricinde yetkili başka bir laboratuvara **7. ve 12. Maddelerde belirtilen hususlara uygun şekilde** gönderilmelidir. Bu numuneye ait analiz raporu diğer raporlarla karşılaştırılmalı ve çoğunluğu sağlayan sonuca göre değerlendirme yapılmalıdır. Örneğin: 2 olumsuz, 1 olumlu sonuç olumsuz olarak; 2 olumlu, 1 olumsuz sonuç olumlu olarak kabul edilmelidir.

Şahit numunelerin analiz sonuçlarının da uygun olmadığı katı yakıtlar için İl Çevre ve Orman Müdürlüklerinden/Yetki Devri Yapılmış Belediyelerce yeni numune alınması talebinde bulunulamaz, yeniden numune alma işlemi yapılamaz.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

14-Yürürlükten Kaldırılan Maddeler: (2009/15) sayılı “Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi”nde yer alan numune alınması ve analizleriyle ilgili hususlar yürürlükten kaldırılmıştır.

İl Çevre ve Orman Müdürlükleri/Yetkilendirilmiş Belediye Başkanlıkları personeli, katı yakıtlar için bu **genelgenin makam onayından 30 gün sonra** yukarıda belirlenen usul ve esaslara uygun olarak numune almak, göndermek, analiz ettirmek ve değerlendirmek mecburiyetindedirler.

Prof. Dr.Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:

- 1- Numune Takip Defteri Sayfa Örneği (1 adet-1 sayfa)
- 2- Etiket Örneği (1 adet-1 sayfa)
- 3- Analiz Talep Yazısında Yer Alacak Bilgiler (1 adet-1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

- 81 İl Valiliğine (İl Çevre ve Orman Müdürlükleri)
Yetki Devri Yapılmış Belediye Başkanlıklarına
Yetkili Çevre Laboratuvarlarına

Ek-1 : Numune Takip Defteri Sayfa Örneği

Sıra No	Firma Adı/Numune Alma Tarihi/Yeri	Numune Kodu		Numunenin Gönderildiği Laboratuvar	Gönderiliş Tarih	Mühür No	Numuneyi Alan Personelin İmzaları
1			Analiz Numunesi				
			I.şahit Numune				
			II.şahit Numune				
2			Analiz Numunesi				
			I.şahit Numune				
			II.şahit Numune				
3			Analiz Numunesi				
			I.şahit Numune				
			II.şahit Numune				
4			Analiz Numunesi				
			I.şahit Numune				
			II.şahit Numune				

Ek-2 : Etiket Örneği

<p>..... Valiliđi</p> <p>İl Çevre ve Orman Müdürlüğü</p> <p>Numunenin Kod Numarası : 2010/İÇOM-06/0001</p> <p>Tarih Mühür/İmza</p>

<p>..... Belediyesi</p> <p>Numunenin Kod Numarası : 2010/.... BLD-06/0001</p> <p>Tarih Mühür/İmza</p>

Etiket Özellikleri

- 1- Etiketler 10 cm-15 cm ebadında olmalıdır.
- 2- Karton kağıtlara bastırılmalıdır.

Ek-3 : Analiz Talep Yazısında Yer Alacak Bilgiler

Numuneye Ait Kod Numarası
Numunenin Cinsi
Numunenin Alınış Tarihi
Mühür Numarası
Numunenin Menşei*
Numunenin Kullanım Amacı*
GTİP Numarası*
Gemi Adı*
Numunenin Temsil Ettiği Miktar*
Ebat*

(*Bu bilgiler sadece ithal katı yakıtlar için yazılacak analiz talep yazısında yer alacaktır.